

Geschiedenis schrijven met een geschiedenisprijs

Zo beschreef het Haarlems Dagblad de uitreiking van de Grote Haerlem Mug-prijzen 2015 op donderdag 7 mei jl. in het Archeologisch Museum. Deze gebeurtenis vond voor de vierde keer plaats. De overwegingen om tot de prijswinnende profielwerkstukken te komen en de uitreiking ervan, werden gedaan door jurylid Freek van Schie.

Waarom niet meer?

Alvorens daartoe over te gaan, sprak hij er zijn verbazing over uit dat elk jaar slechts een vrij gering aantal werkstukken binnenkomt. En dat terwijl het vak geschiedenis in twee van de vier eindexamenprofielen, zowel voor vwo als havo, verplicht is. Ondanks vele pogingen de bekendheid met de prijs te vergroten, bleef ook ditmaal het aantal inzendingen beperkt tot slechts één havo- en vijf vwo-werkstukken. Daarmee waren vijf van de negen Haarlemse scholen voor voortgezet onderwijs vertegenwoordigd.

Criteria

De jury, bestaande uit Marion Schut-Koelmij, Marlies Quaedvlieg en Freek van Schie beoordeelde de inzendingen op basis van algemene criteria zoals de formulering van de onderzoeksvragen, inhoud, en taalgebruik en van specifieke, behorend bij een historisch werkstuk, zoals weergave van bronnen en een notenapparaat.

Inhoud van de werkstukken

In '**Het schoolverzet**' van havo-kandidaat **Ruben Hangelbroek** (Mendel College) ging het niet om verzetsactiviteiten van scholen of scholieren tegen de Duitse bezetter, maar om de weerstand die onderwijskoepelorganisaties boden tegen maatregelen, zoals benoemingen van leerkrachten.

Samuel Nijhuis en **Mark Kappon** (College Hageveld) begaven zich in '**De Duitse schuld**' op het moeilijke terrein van de historiografie, de geschreven interpretatie van het verleden. Hun hoofdvraag, of Duitsland de hoofdschuldige aan de Eerste Wereldoorlog was, heeft tot verschuivende beeldvorming en daarmee samenhangende controverses onder historici geleid.

In '**Confrontaties met het antisemitisme door de eeuwen heen**' confronteren **Quirijn Bolhuis** en **Bart Stuifzand** (Sancta Maria) de lezer met negen zelf geschreven verhalen, die een tijdspanne bestrijken van de Bijbelse Oudheid tot en met het jaar 2014. Na elk verhaal worden tijd, plaats en personen in een toelichting verantwoord.

Voor '**Auckland's folly**' van **Luuk de Weerd** (Mendel College) moest zelfs het woordenboek worden geraadpleegd: wat is een folly? Dwaasheid, domheid, een kostbaar, maar nutteloos gebouw... Gelukkig verschaftte de inhoud duidelijkheid: de Engelsen begaven zich halverwege de 19e eeuw met hun bezetting van Afghanistan in een waar wespennest.

'**Molukse acties**'. **Benjamin Mol** en **Thijn van der Kooi** (Stedelijk Gymnasium) kozen voor een onderwerp dat de gemoederen nog steeds bezighoudt. Ze onderzochten het beleid en het optreden van de overheden bij de treinkapingen en beantwoorden de vraag hoe het komt dat Nederland na 1978 niet langer het strijdtoneel is van Molukse acties.

Het vijfde werkstuk is een filmdocumentaire '**Teylers Museum**' van **Berne Vendel** (Kennemer Lyceum). Ze vertelt de kijker over Pieter Teyler en het ontstaan van het museum.

Wie o wie?

Bij slechts één havo-werkstuk is geen vergelijking mogelijk. Aangezien de jury wel waardering ervoor had, kreeg dit een eervolle vermelding. De keuze voor het beste vwo-werkstuk was geen sinecure. Na lange discussie kwam de jury echter tot een goed besluit: twee werkstukken bevinden zich op gelijke hoogte, dus gaat de Grote Haerlem Mug-prijs 2015, bestaande uit een oorkonde, een geldbedrag, een jaar gratis lidmaatschap en een Jaarboek ex aequo naar '**De Duitse schuld**' en naar '**Molukse acties**'. Op naar het eerste lustrum!

Marjorie Vroom.